

СЕКЦІЯ 3. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

УДК 377:641-057.2]:[005.56:331.105.2-057.15]

СПІВПРАЦЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З РОБОТОДАВЦЯМИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ КУХАРІВ

Оксана Верес,

заступник директора з навчально-виробничої роботи
Київського вищого професійного училища
швейного та перукарського мистецтва,
м. Київ, Україна
e-mail: veresoksana@ukr.net

Анотація. Заявлено про актуальність забезпечення якісної професійної підготовки конкурентоздатних, ініціативних та професійно-компетентних випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до потреб роботодавців. Представлено напрями співпраці закладу професійної (професійно-технічної) освіти із роботодавцями галузі громадського харчування

Ключові слова: заклад професійної (професійно-технічної) освіти, ринок праці, роботодавець, співпраця, здобувачі освіти.

COOPERATION OF THE EDUCATIONAL INSTITUTION WITH EMPLOYERS IN THE EDUCATION OF OF FUTURE CHEFS

Oksana Veres,

assistant director for educational
and production work of the Kyiv,
Higher Vocational School of Sewing and Hairdressing, Kyiv, Ukraine

Annotation. The importance of providing high-quality professional training of competitive, initiative and professionally competent graduates of vocational (professional) education institutions in accordance with the needs of employers is stated. The directions of cooperation between vocational education and training institutions and employers in the catering industry are presented.

Keywords: vocational education institution, labor market, employer, cooperation, students.

Педагогічний колектив Київського вищого професійного училища швейного та перукарського мистецтва (далі – КВПУ ШПМ) усвідомлює, що найважливішим чинником підвищення якості професійного навчання, адаптації кваліфікованих робітників до нових економічних умов, закріплення їх на робочих місцях є співпраця закладу з роботодавцями.

У КВПУ ШПМ співпраця закладу з роботодавцями – це система соціально-педагогічної взаємодії викладачів, майстрів виробничого навчання,

здобувачів освіти із представниками підприємств. Основою співпраці у закладі є принцип співробітництва між роботодавцями і педагогічними працівниками, який реалізується за такими напрямками: укладання договорів на підготовку кваліфікованих робітників, як двох, так і багатосторонніх, проходження професійно-практичної підготовки в умовах реального виробництва з подальшим працевлаштуванням випускників, підвищення кваліфікації та стажування майстрів виробничого навчання. Основними формами співпраці є: ознайомлення з діяльністю підприємства, екскурсії, лекції, консультації, проведення майстер-класів, участь представників підприємств у кваліфікаційній атестації і конкурсах фахової майстерності, участь роботодавців в організації професійно-практичної підготовки тощо.

Наразі КВПУ ШПМ здійснює на договірних засадах підготовку робітничих кадрів для 79 підприємств м. Києва (мережа ресторанів «Євразія», «Il Molino», ТОВ «Паста і Баста», ресторан «Авалон», Ресторан «ДОМ 10», КП «Школяр», КП «Школярник», КП «Промінь», КП «Шкільне харчування» та ін).

Співпраця закладу освіти і роботодавців – це перспективний шлях розв'язання багатьох проблем, що виникають у процесі підготовки та подальшого працевлаштування кваліфікованих робітників. Відновлення і зміцнення зв'язків із роботодавцями відкриває такі додаткові можливості: спрощується доступ до інформації про ринок праці регіону; забезпечується врахування вимог роботодавців; з'являється доступ всіх учасників освітнього процесу до інноваційних виробничих технологій та сучасного виробничого обладнання; здійснюється коригування старих і розроблення нових навчальних та дидактичних матеріалів, що відповідають вимогам сучасності; відкриваються ширші можливості для організації професійно-практичної підготовки здобувачів; з'являються умови для організації короткострокового стажування педагогічних працівників з метою ознайомлення з новими виробничими технологіями й устаткуванням (Алексеева та ін., 2020).

Окрім того, розширюються можливості працевлаштування випускників. Заклад освіти може заключати з роботодавцями договори на підготовку кваліфікованих робітників, погоджувати робочі навчальні плани, а найголовніше – це організувати проходження професійно-практичної підготовки учнів в умовах виробництва, що відповідає вимогам робочих навчальних планів і освітніх програм та спонукає заклад до оновлення матеріально-технічної бази.

Для впровадження в освітній процес передових виробничих технологій необхідно, щоб сам майстер виробничого навчання, викладач предметів професійно-теоретичної підготовки опанував їх, бо коли мова йде про постійний пошук підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, особливо важливого значення набуває роль майстра виробничого навчання, педагога, яка полягає у сформованості системи його мотивів, знань, умінь і особистісних якостей, що повинні забезпечити ефективність застосування ним сучасних виробничих технологій та педагогічних методів

навчання здобувачів освіти. Практика показує, що випускники тих майстрів виробничого навчання, які систематично проходять стажування, займаються самоосвітньою діяльністю, охоче опановують сучасні виробничі технології, швидше адаптуються у виробничій сфері та реалізують свої здібності і знання, отримані в закладі освіти (Орлов, 2007).

Відповідно наказу Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) від 16.12.2020 р. № 197 «Про створення навчально-практичних центрів з підготовки фахівців різного галузевого спрямування на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти у 2020 році», з метою підвищення якості та конкурентоспроможності професійної (професійно-технічної) освіти для потреб економіки столиці на базі КВПУ ШПМ створено навчально-практичний центр кулінарії та кейтерингу (сучасної професійної (професійно-технічної) освіти з професій «Кухар», «Кондитер»). Модернізовано (виконано ремонт та придбано сучасне обладнання) 2 майстерні виробничого навчання з професій «Кухар. Кондитер», 1 кафе-майстерню, 1 кабінет професійно-теоретичної підготовки.

На базі навчально-практичного центру соціальними партнерами (відомими шеф-кухарями, членами Асоціації шеф-кухарів України та ін.) систематично проводяться майстер-класи, тренінги, семінари для здобувачів освіти та педагогів, на яких можна ознайомитися з новинками в технологіях приготування страв.

Діяльність закладу освіти – це ефективна взаємодія з роботодавцями, заснована на досягненнях кращого педагогічного досвіду, спрямована на всебічне підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагога. (Базиль та ін., 2022). Училище працює на результативність інноваційної роботи, зміцнення навчально-матеріальної бази, оновлення оснащення навчальних кабінетів та майстерень. Стратегія розвитку закладу зумовлена якісним оновленням змісту освіти, що полягає в необхідності привести її у відповідність до потреб сучасного життя та запитів регіонального ринку праці.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки №943 від 30.08.2021 р. на базі КВПУ ШПМ проводиться експеримент за темою «Вдосконалення професійної підготовки кухарів на основі компетентнісного підходу», який завершується у 2023 році. За підсумками двох років роботи досягнуто такі результати: розроблено та впроваджуються в процес підготовки кухарів робочі зошити з предметів професійно-теоретичної підготовки, створені методичні рекомендації щодо впровадження робочих зошитів, продовжується процес створення рукопису навчального посібника з виробничого навчання з професії «Кухар» тощо.

Співпраця закладу освіти і роботодавців – це перспективний шлях розв'язання багатьох проблем, що виникають у процесі підготовки кваліфікованих робітників. Проблеми існують, а саме: значна кількість роботодавців, які потенційно можуть бути соціальними партнерами, відмовляються укладати довгострокові угоди про співпрацю у зв'язку з

економічною нестабільністю; не всі роботодавці висвітлюють новітні технологічні процеси приготування виробів, побоюючись конкуренції на ринку збуту, тримаючи нововведення як комерційну таємницю; однією з проблемних питань сьогодення є велика ціна сучасного обладнання, що інколи унеможливує закладу придбати його самостійно, а співробітництво з підприємствами різної форми власності створює належні умови для відпрацювання професійних умінь і навичок учнів на підприємстві.

Не секрет, що ефективність співпраці залежить від особистісного потенціалу і рівня професіоналізму викладачів, майстрів виробничого навчання, їхніх умінь організувати цілеспрямовану спільну роботу з учнями, професійно-практичну діяльність у всіх її формах і видах (Становських, 2004).

Упровадження сучасних виробничих та педагогічних технологій в організацію та проведення професійного навчання дає змогу підвищити мотивацію учнів до навчання та будувати стабільні, міцні партнерські стосунки з підприємствами – замовниками робітничих кадрів. Педагогічний колектив училища розуміє, що має працювати на випередження і швидко адаптацію випускників у виробничу сферу, а співпраця з роботодавцями сприяє позитивним зрушенням у роботі закладу освіти і дає можливість здійснювати підготовку висококваліфікованого, конкурентоспроможного на ринку праці робітника.

Список посилань

Алексєєва, С. В., Базиль, Л. О., Гриценко, І. А., & Єршова, Л. М., Закатнов Д. О., Орлов, В. Ф., & Сохацька, Г. В. (2020). *Підготовка майбутніх кваліфікованих кадрів до підприємницької діяльності в умовах розвитку малого бізнесу: теорія і практика: монографія*. Житомир: «Полісся».

Базиль, Л. О., Байдулін, В. Б., Гриценко, І. А., Єршова, Л. М., Орлов, В. Ф., Савченко, М. О., & Теловата, М. Т. (2022). *Підготовка майбутніх кваліфікованих робітників до молодіжного підприємництва: довідник* (Тітова О. А., Ред.). Київ: Інститут професійної освіти НАПН України.

Орлов, В. Ф. (2007) *Розвиток рефлексії як особливий напрям професійного становлення. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія*. Київ: Наукова думка.

Радкевич, В. О. (2012). Професійна компетентність – складова професійної культури. *Педагогічна і психологічна науки в Україні*, 5, 63-73.

Становських, З. Л. (2004). Рефлексія як складова професійного самовизначення старшокласників. *Педагогічний процес: теорія і практика: збірник наукових праць*.